

Î N C H E I E R E

25 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Botica Elena,
în cauza civilă la cererea înaintată de Botica Elena împotriva Primăriei s. Văleni,
r-nul Cahul, Știrbeț Nicolae, Știrbeț (Zgherea) Elena, intervenient accesoriu de
partea pârâtului IP ”Agenția Servicii Publice” cu privire la constatarea nulității
absolute a titlurilor de autentificare a dreptului deținătorului de teren și încasarea
cheltuielilor judiciare,

împotriva deciziei din 24 iunie 2020 a Curții de Apel Cahul, prin care a fost
respinsă cererea de apel depusă de Botica Elena, fiind menținută hotărârea din 16
martie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central,

c o n s t a ț ă:

La 25 februarie 2019, reclamanta Botica Elena a înaintat cerere de chemare în
judecată împotriva pârâților Primăria s. Văleni, r-nul Cahul, și Știrbeț Nicolae,
intervenient accesoriu Agenția Servicii Publice, Oficiul Cadastral Teritorial Cahul,
solicitând constatarea nulității absolute a titlului de autentificare a dreptului
deținătorului de teren cu nr. cadastral XXXXXXXXXX, eliberat pe numele Elenei
Zgherea la 21 mai 2004 asupra terenului cu suprafața de 0,052 ha; constatarea
nulității absolute a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr.
cadastral XXXXXXXXXX, eliberat pe numele lui Știrbeț Nicolae la 14 mai 2005
asupra terenului cu suprafața de 0,0708 ha; compensarea cheltuielilor de judecată
suportate în legătură cu prezentul proces civil.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la XXXXXX, în s. Văleni, r-nul
Cahul a decedat bunica sa, Zgherea Elena, lăsând pentru cauză de moarte, testament
autentificat la 07 septembrie 2006, prin care i-a fost testată reclamantei toată averea,
care îi aparținea la ziua decesului. Acceptând moștenirea testamentară, la expirarea
a 6 luni din ziua decesului, a recurs la colectarea documentelor confirmative de
drepturi întru atestarea masei succesoriale a defunctei pentru a le prezenta notarului

în scopul obținerii certificatului de moștenitor testamentar asupra patrimoniului succesoral. Ca urmare a acestei proceduri, a aflat că terenul aferent casei de locuit cu suprafața de 0,1225 ha, atribuit în proprietate prin eliberarea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. cadastral XXXXXXXXXX, înregistrat în Registrul bunurilor imobile la OCT Cahul la 21 mai 2004, a fost divizat, contrar voinței proprietarului, unilateral, de către Primăria s. Văleni, prin formarea a două terenuri și întocmirea a două titluri de autentificare a dreptului deținătorului de teren: cu nr. cadastral XXXXXXXXXX, eliberat pe numele Elenei Zgherea la 21 mai 2004 asupra terenului cu suprafața de 0,052 ha și, respectiv, cu nr. cadastral XXXXXXXXXX, eliberat pe numele lui Știrbeț Nicolae la 14 mai 2005 asupra terenului cu suprafața de 0,0708 ha.

Invocând prevederile art. 315 alin. (1) din Codul civil, art. 3, art. 9 din Legea cu privire la formarea bunurilor imobile nr. 354 din 28 octombrie 2004, reclamanta consideră că formarea arbitrară de către Primăria s. Văleni a bunului imobil prin separare a 0,0708 ha (titlu pe numele lui Știrbeț Nicolae) din terenul cu suprafața de 0,1225 ha cu nr. cadastral XXXXXXXXXX, proprietate a Elenei Zgherea, este vădit ilegală, or ultima nu a adoptat decizie în vederea formării bunului imobil prin separare și în consecință, titlurile de autentificare a drepturilor deținătorului de teren, nulitatea cărora o solicită, contravin legii.

Potrivit reclamantei, ilegalitatea indicată în acțiune diminuează componența masei succesoriale și aduce atingere drepturilor sale patrimoniale garantate de art. 1 protocolul nr. 1 adițional la CEDO.

Ulterior, la 04 septembrie 2019, reclamanta Botica Elena a depus în instanța de judecată o cerere de chemare în judecată suplimentară, împotriva pârâților Primăria s. Văleni, r-nul Cahul, Consiliul sătesc Văleni, r-nul Cahul, Știrbeț Nicolae și Știrbeț (Zgherea) Elena, intervenient accesoriu Agenția Servicii Publice, Oficiul Cadastral Teritorial Cahul, solicitând constatarea nulității absolute a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. cadastral XXXXXXXXXX, eliberat pe numele Elenei Zgherea la 21 mai 2004 asupra terenului cu suprafața de 0,052 ha; constatarea nulității absolute a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. cadastral XXXXXXXXXX, eliberat pe numele lui Știrbeț Nicolae la 14 mai 2005 asupra terenului cu suprafața de 0,0708 ha; compensarea cheltuielilor de judecată suportate în legătură cu prezentul proces civil.

Prin hotărârea din 16 martie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, s-a respins acțiunea înaintată de Botica Elena împotriva Primăriei s. Văleni, r-nul Cahul, Consiliul sătesc Văleni, r-nul Cahul, Știrbeț Nicolae, Știrbeț (Zgherea) Elena, intervenient accesoriu IP Agenția Servicii Publice cu privire la constatarea nulității absolute a titlurilor de autentificare a drepturilor deținătorilor de teren și încasarea cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 24 iunie 2020 a Curții de Apel Cahul, a fost respinsă cererea de apel depusă de Botica Elena, fiind menținută hotărârea din 16 martie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a conchis că prima instanță a examinat cauza sub toate aspectele, a dat răspuns tuturor argumentelor formulate de părți și a pronunțat o hotărâre întemeiată.

La 18 septembrie 2020, Botica Elena a contestat cu recurs decizia din 24 iunie 2020 a Curții de Apel Cahul.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Suplimentar s-au invocat argumente similare celor din cererea de chemare în judecată și cererea de apel.

Astfel, recurenta a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea deciziei din 24 iunie 2020 a Curții de Apel Cahul și a hotărârii din 16 martie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, cu pronunțarea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

La 15 octombrie 2020, Primăria s. Văleni a depus referință la cererea de recurs, solicitând respingerea acesteia.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Botica Elena este neîntemeiat și urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Cahul a fost pronunțată la 24 iunie 2020 și expediată participanților la proces la 13 iulie 2020 (f.d. 198), însă la materialele cauzei nu există înscrisuri care să probeze momentul recepționării acesteia de către recurenți. Astfel, având în vedere faptul că recursul declarat împotriva deciziei din 24 iunie 2020 a Curții de Apel Cahul a fost înregistrat la 18 septembrie 2020, fiind depus la oficiul postal la 15 septembrie 2020, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acesta se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea

eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurentă nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurenteii, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Botica Elena.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Botica Elena.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Galina Stratulat,

Iurie Bejenaru